

ՆԱԻՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

ՔԱՂԱՔԱԾԻՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

I. ՀՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինական, հողային օրենսդրության և այլ իրավական ակտերի համապատասխան սույն կանոնադրությունը սահմանում է քաղաքաշինական գործունեության իրականացման ընթացակարգերը՝ Նախի համայնքում, քաղաքաշինական գործունեության սուբյեկտների (կառուցապատողներ, նախագիծ մշակողներ և շինարարություն իրականացնողներ) իրավասությունները և պարտականությունները:

II. ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ

ՀՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԸ

2. Նախի համայնքի հողերի նպատակային և գործառնական նշանակությունները սահմանվում են համայնքի գլխավոր հատակագծով:

3. Հողամասերի բույլատրված օգտագործումը սահմանվում է համայնքի գլխավոր հատակագծի, հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի հիման վրա:

4. Հողամասերը տրամադրվում են նպատակային և գործառնական նշանակության հաշվառմաբ, բույլատրված օգտագործման նշումով:

- 1) առանց իրավարակային սակարկության,
- 2) մրցույթով (աճուրդով)

5. Հողօգտագործողը պարտավոր է ապահովել հողամասի նկատմամբ իր իրավունքների պետական գրանցումը:

III. ՀՈՂՆ ԱՌԱՆՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՒՆ ՄԱԿԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

6. Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերն առանց մրցույթի (աճուրդի) տրամադրվում են Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի «Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի օտարման, կառուցապատման իրավունքի և օգտագործման տրամադրման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 286 որոշմամբ նախատեսված դեպքերում:

7. Հողամասի տրամադրման հարցը բննարկվում է Փիզիկական կամ իրավաբանական անձի՝ համայնքի դեկանարին ուղղված դիմումի հիման վրա:

8. Դիմումին ընթացք է տրվում Նախրի համայնքի գործադրության կարգի համաձայն:
9. Անհրաժեշտ փաստաթղթերը բացակայելու դեպքում դիմումները եռօրյա ժամկետում հետ են վերադարձվում՝ նշելով դիմումների վերադարձման պատճառները և հիմքերը:
10. Հողամասի տրամադրման մասին եզրակացությունը տրվում է համայնքապետարանի աշխատակազմի համապատասխան մասնագետի կողմից:

11. Հողամասի սահմանները որոշելուց, հողամասի հատակագիծը և նկարագրությունը կազմելուց հետո նշված փաստաթղթերի հիման վրա կազմվում է հողամասի տրամադրման գործ:

12. Հողամասի տրամադրման գործն ընդգրկում է՝

- 1) Դիմում,
- 2) Աշխատակազմի համապատասխան մասնագետի եզրակացությունը և գեկուցագիրը,
- 3) Հողամասի հատակագիծը,
- 4) Հողամասի նկարագրությունը,
- 5) Ֆիզիկական անձի անձնագրի պատճենը, իրավաբանական անձի (կազմակերպության) պետական գրանցման մասին վկայականի պատճենը,
- 6) Գործին առնչվող այլ փաստաթղթեր:

Հողամասի տրամադրման գործը կազմվում է մեկ օրինակից:

13. Հողամասի տրամադրման գործի հիման վրա համայնքապետարանի աշխատակազմի համապատասխան մասնագետը կազմում է համայնքի դեկանարի որոշման նախագիծը:

14. Հողամասի տրամադրման մասին համայնքի դեկանարի որոշման կայացումից հետո որոշման նախագիծը՝ բոլոր անհրաժեշտ նշագրումներով, նախագծի հիմքերով, այդ թվում՝ հողամասի տրամադրման գործի հետ միասին պահպան են համայնքապետարանի աշխատակազմի արխիվում:

15. Հողամասի տրամադրման մասին որոշումը ստանալուց հետո դիմուլ կնքում է հողամասի վարձակալության (օտարման) պայմանագիր համայնքի դեկանարի հետ:

16. Հողամասի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պետական գրանցման պարտավորությունը կրում է համայնքի դեկանարի որոշմամբ սահմանված հողօգտագործողը (ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը):

IV. ՀՈՂԱՄԱՍԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ (ԱՃՈՒՐԴՈՎ) ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԸ

17. Նախրի համայնքում պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերը վարձակալության կամ կառուցապատման իրավունքով տրամադրվում են մրցութային և օտարվում՝ աճուրդային կարգով Նախրի համայնքի ղեկավարի՝ մրցույթ (աճուրդ) հայտարարելու մասին որոշման հիման վրա, ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 48.1-րդ, 61-րդ, 67-70-րդ, 77-80-րդ, Հայաստանի Հանրապետության բաղաբացիական օրենսգրքի 463-465-րդ հոդվածներով, «Հրապարակային սակարկությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի «Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի օտարման, կառուցապատման իրավունքի և օգտագործման տրամադրման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 286 որոշմամբ հաստատված կարգի 22-28-րդ և 43-59-րդ կետերով:

18. Հողամասերը մրցույթով վարձակալության կամ կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու և աճուրդային կարգով օտարելու կազմակերպական աշխատանքներն իրականացնում է Նախրի համայնքի ղեկավարի որոշմամբ ստեղծված Նախրի համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի հրապարակային սակարկությունների (մրցույթների և աճուրդների) կազմակերպման և անցկացման հանձնաժողովը:

V. ՀՈՂԱՏԿԱՑՄԱՆ ՀԻՄՓԵՐԸ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

19. Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 118-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն հողհատկացման հիմքերի վերականգնման գործին ընթացք է տրվում շահագրգիռ իրավաբանական անձի՝ Նախրի համայնքի ղեկավարին ուղղված դիմումի հիման վրա:

20. Հողհատկացման հիմքերի վերականգնման ընթացակարգով դիմումի տրամադրվում է օրենքի և իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան կառուցված շինություններով գրադարձված և դրանց սպասարկման համար անհրաժեշտ այն հողամասը, որը (կամ նրա մի մասը) ենարավոր չէ որպես առանձին գույքային միավոր տրամադրել հրապարակային սակարկությունների միջոցով:

21. Դիմումի հիմնավորվածության մասին եզրակացություն է տալիս աշխատակազմի համապատասխան մասնագետը: Դիմումը հիմնավորված չլինելու դեպքում դիմումի տրվում է համապատասխան գրավոր պարզաբանում:

22. Հիմք ընդունելով աշխատակազմի համապատասխան մասնագետի եզրակացությունը՝ դիմումի

Շննարկման հետագա ընթացքը կարգավորվում է սույն կանոնադրության «Հողի առանց հրապարակային սակարկության տրամադրելու կարգի» կանոններով:

VI. ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱԳՄԱՅՆԻ ԱՌԱՋԴՐԱՆՔ ՏԱԽՈՒ ԿԱՐԳԸ

23. «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 17-րդ և 22.1-րդ հոդվածների և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի «ՀՀ կառուցապատման նպատակով բույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և ՀՀ Կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած նանաչելու մասին» 596-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի համաձայն Նախրի համայնքում ճարտարապետահատակագծային առաջարկանք տալիս է համայնքի ղեկավարը:

24. Առաջարկանք ստանալու համար կառուցապատողը հայտը լրացնում է e-permits.am շինարարական բույլտվությունների առցանց համակարգում և այն էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնում է համայնքի ղեկավարին՝ լրացված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն որոշմամբ հաստատված ձեւարդի համապատասխան (ՀՀ կառավարության 19.03.2015թ. N596 որոշման N5 հավելվածի N1-1 ձև):

25. Գոյություն ունեցող շենքում լրացնության հարկ (այդ թվում մանսարդ) կառուցելու, կցակառուց կամ այլ բարելավում, վերափոխություն իրականացնելու համար նախագիծ մշակելու առաջարկանք ստանալու հայտին անհրաժեշտ է կցել շենքի կայունության, ամրության և հուսալիության վերաբերյալ մասնագիտական եզրակացությունը:

26. Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող գույքի ձևափոխման նախագիծ մշակելու առաջարկանք ստանալու հայտին կցվում է «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված՝ պետական լիազորված մարմնի համաձայնությունը կամ մասնագիտական եզրակացությունը:

27. Իրավասու մարմինը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II կատեգորիայի դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար առաջարկանքը տրամադրում կամ մերժում է՝ կառուցապատողի հայտի ընդունման օրվանից 10-օրյա ժամկետում, III կատեգորիայի օբյեկտների համար՝ 15-օրյա ժամկետում, իսկ մերժման դեպքում՝ նույն մերժման պատճառները:

28. Կառուցապատողը կարող է համապատասխան փոփոխություններ կատարել մերժված հայտում ու

ներկայացվող փաստաթղթերում և կրկին հայտ ներկայացնել իրավասու մարմնին:

29. Իրավասու մարմնը բնարկում է կրկնակի հայտը և 10 օրվա ընթացքում կառուցապատողին տալիս առաջադրանք:

30. Հայտի մերժումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով:

VII. ՇԵՆՔԵՐԻ ԵՎ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՀԱՄԱՁԱՅՑՆԵՑՈՒՄԸ

31. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ շինարարության բույլտվություն պահանջող քնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի ու շինությունների նախազերը Նախրի համայնքում համաձայնեցվում են համայնքի ղեկավարի հետ:

32. Համաձայնեցման ներկայացվող նախազին կցվում է օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2010 թվականի մայիսի 6-ի «Քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 711-Ն որոշմանը համապատասխան իրականացված փորձաքննության եզրակացությունը (բացառությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով նախազողի գրավոր երաշխավորագրով բողարկված նախազերի):

33. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն, սահմանված դեպքերում կառուցապատողը պարտավոր է ապահովել նախատեսվող գործունեության բնապահպանական պետական փորձաքննության անցկացում՝ ներկայացնելով համապատասխան եզրակացություն շրջակա բնական միջավայրի վրա ազդեցությունները կանխարգելելու և մեղմացնելու մասին:

34. Համաձայնեցման ներկայացվող նախազի փաթեթում ներառվում է շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակացույցը:

35. Նախազային փաստաթղթերը համաձայնեցվում են դրանք ներկայացնելու օրվանից՝¹

1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II և III ոխկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 10-օրյա ժամկետում.

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V ոխկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 15-օրյա ժամկետում.

36. Դիտողություններով վերադարձված նախագծային փաստաթղթերը համաձայնեցվում են, դրանք կրկին ներկայացվելու օրվանից՝

- 1) սույն կարգի 36-րդ կետի 1-ին ենթակետում նշված օբյեկտների մասով՝ եռօրյա ժամկետում.
- 2) սույն կարգի 36-րդ կետի 2-րդ ենթակետում նշված օբյեկտների մասով՝ 7-օրյա ժամկետում:

VIII. ՈՉ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՂԱԴՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

37. Ոչ հիմնական շինությունների տեղադրման կարգը սահմանվում է Հայտատանի Հանրապետության Կառավարության 2001 թվականի սեպտեմբերի 24-ի «Ոչ հիմնական շինությունների տեղադրման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 896 որոշմամբ:

38. Ոչ հիմնական շինությունների նախագծային փաստաթղթերը մշակվում են հողամասի տրամադրման մասին որոշման հիման վրա, որով ամրագրվում են շինությունների տարածական չափերը, հողամասի վրա դրանց տեղադրման պայմանները, նարտարապետական լուծումներին ներկայացվող պահանջները՝ ելնելով տեղանքի և (կամ) օբյեկտի առանձնահատկություննից:

39. Ոչ հիմնական շինությունների տեղադրման բույլտվությունը տալիս է համայնքի ղեկավարը՝ նրա կողմից համաձայնեցված և պատվիրատուի կողմից հաստատված նախագծի հիման վրա:

IX. ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՄ ԴՐԱՆՑ ՄԻ ՀԱՏՎԱԾԻ ԳՈՐԾԱՌԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՓՈԽԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

40. Շենքերի և շինությունների գործառնական նշանակությունը փոխելիս որպես պատվիրատու հանդիս է գալիս տվյալ շինության սեփականատերը կամ համապատասխան լիազորություններով օժտված անձը:

41. Շենքի, շինության կամ դրա մի հատվածի գործառնական նշանակության փոփոխումը իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2002 թվականի փետրվարի 2-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում շենքերի, շինությունների կամ դրանց մի հատվածի գործառնական նշանակությունը փոխելու կարգը հաստատելու մասին» թիվ 88 որոշմամբ սահմանված կարգով՝ պատվիրատուի հայտի հիման վրա Նախրի համայնքի ղեկավարի կողմից տրված նարտարապետահատկագծային առաջադրանքի (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի, որոնց համար չի պահանջվում շինարարության բույլտվություն) համաձայն մշակված, համաձայնեցված և հաստատված նախագծով:

X. ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԵՐԸ

42. Անշարժ գույքի սեփականատեր հանդիսացող կամ այն փոփոխելու իրավունքով օժանած օգտագործողը բաղաքաշինական գործունեություն իրականացնելիս հանդես է գալիս որպես կառուցապատող:

43. Կառուցապատողի իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության հողային, բաղաքաշինական, վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքերով, «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և իրավական այլ փաստաթղթերով:

44. Նախրի համայնքում շինարարություն իրականացնելիս օրջակա միջավայրի անվտանգության, սանիտարական պահպանության, կառուցապատվող հողերի պահպանության խնդիրներն ապահովելու նպատակով, կառուցապատողը պարտավոր է կատարել հետևյալ կանոնները.

1) շինարարության թույլտվության էլեկտրոնային հայտ ներկայացնելիս կառուցապատողը կամ բանդման աշխատանքներ իրականացնելով պարտավոր է ներկայացնել շինարարական աղբը համապատասխան աղբավայր տեղափոխելու վերաբերյալ պայմանագիր

2) փողոցներին հարող հողամասերում կառուցապատում իրականացնելիս մայթերը ժամանակավոր սարքավորել անվտանգ հետիւտն շարժումն ապահովելու համար անհրաժեշտ հարթակներով, բազրիքներով ու ծածկոցներով

3) կառուցապատողը պարտավոր է իրականացնել հողի բերրի շերտի հանումը, պահպանումն ու օգտագործումը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի սեպտեմբերի 8-ի «Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 1622-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու և 2001 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 286-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» թիվ 1396-Ն որոշման համաձայն:

XI. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ ՄՇԱԿՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԵՐԸ

45. Քաղաքաշինական փաստաթղթեր մշակողների և շինարարություն իրականացնողների իրավունքները և պարտականությունները սահմանվում և կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության

ֆաղաքացիական օրենսգրքով, «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և իրավական այլ ակտերով:

46. Քաղաքաշինական փաստաթղթեր մշակողների և շինարարություն իրականացնողների պատասխանատվությունը կարգավորվում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով և իրավական այլ ակտերով:

XII. ՆԱԽԻՌ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԾՐԱԳՐՎՈՂ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԻՐԱԶԵԿՄԱՆ ԵՎ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԱԾ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՔՆՍԱՐԿՄԱՆԸ ԵՎ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՀԱՍՏԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՀՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

47. Նախիրի համայնքում կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին իրազեկման և իրապարակված քաղաքաշինական ծրագրերի ու նախագծերի բնարկմանը կասարակայնության ներկայացուցիչների մասնակցությունն իրականացվում է «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 12-14-րդ հոդվածների, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 թվականի հոկտեմբերի 28-ի «Կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին իրազեկման և իրապարակված քաղաքաշինական ծրագրերի ու նախագծերի բնարկմանը և որոշումների ընդունմանը կասարակայնության ներկայացուցիչների մասնակցության կարգը սահմանելու մասին» թիվ 660 որոշման համաձայն և սույն կարգով:

48. Նախիրի համայնքի տարածքում կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին հասարակայնության իրազեկում է Նախիրի համայնքի ղեկավարը:

49. Իրազեկումն իրականացվում է.

- 1) զանգվածային լրատվության միջոցներով.
- 2) համայնքային էլեկտրոնային կայֆեքտում տեղադրմամբ.
- 3) հասարակական բնարկումներով:

50. Քաղաքաշինական ծրագրերի ու նախագծերի իրապարակման ու ցուցադրման ժամկետը սահմանվում է 15 օր:

51. Հասարակայնության ներկայացուցիչները սահմանված ժամկետում նորմատիվ և այլ իրավական

ակտերով հիմնավորված դիտողությունները, առաջարկությունները, ինչպես նաև հրապարակված նախագծերի վերաբերյալ սեփական միջոցներով կատարված անկախ փորձաքննության եզրակացությունները գրավոր ներկայացնում են Նախրի համայնքապետարանի աշխատակազմին:

52. Համայնքի ղեկավարը հասարակայնության ներկայացուցիչների (դիտողությունների և առաջարկությունների հեղինակների) մասնակցությամբ դիտողությունների ու առաջարկությունների ուսումնասիրությունից և վերլուծությունից հետո ենօրյա ժամկետում ընդունում է համապատասխան որոշում քաղաքաշինական ծրագիրը (կամ նախագիծը) համաձայնեցնելու, լրամշակման համար վերադարձնելու կամ մերժելու մասին:

XIII. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒԹՎԱՌՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՆԴՄԱՆ ԹՈՒԹՏՎԱՌՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԽՈՒ ԿԱՐԳԸ

53. Շինարարության թույլտվությունը փաստաթուղթ է, որը հաստատում է կառուցապատողի՝ ինչպես նոր կառուցապատվող տարածքում, այնպես էլ գոյություն ունեցող շենքերում և շինություններում որևէ շինարարական գործունեություն իրականացնելու կամ ոչ հիմնական շինություն տեղադրելու իրավունքը:

54. Քանդման թույլտվությունը փաստաթուղթ է, որը հաստատում է սեփականատիրոջ շենքերն ու շինությունները քանդելու իրավունքը:

55. Առանց շինարարության թույլտվության կարող են կատարիել միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ ցածր ռիսկայնության աստիճանի (լ կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող օբյեկտները (շինարարական աշխատանքները) եթե դրանք չեն խոչընդոտում անշարժ գույյի նպատակային օգտագործմանը և (կամ) չեն հակասում սահմանված սերվիտուտներին:

56. Թույլտվության հիման վրա ցանկացած շինարարական և զուգահեռ աշխատանք կարող է իրականացվել բացառապես նախագծով որոշված տարածքի սահմաններում:

57. Շինարարության (քանդման) թույլտվությունը Նախրի համայնքում տալիս է Նախրի համայնքի ղեկավարը «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և 2015 թվականի մարտի 19-ի «ՀՀ կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի արամադրման կարգը հաստատելու և ՀՀ Կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած նանաչելու մասին» N 596-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով:

58. Շինարարության թույլտվությունը տրվում է նարտարապետահատակագծային առաջադրանք

տրամադրած մարմնի կողմից նարտարապետաշխարարական նախագծային փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության սահմանված կարգով համաձայնեցնելուց և կառուցապատողի կողմից դրանք հաստատելուց հետո՝ «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի «Ճ» կետով նախատեսված ժամկետով:

59. Շինարարության տևողությունը կարող է երկարաձգվել օրենքով սահմանված կարգով:

60. Շինարարության բույլտվությունը տրվում է տվյալ օրյեկտի նարտարապետաշխարարական նախագծային փաստաթղթերի համաձայնեցման հետ միաժամանակ, իսկ նախագծային փաստաթղթերը համարվում են հաստատված, եթե կառուցապատողը դրանց հաստատման վերաբերյալ գրավոր առարկություն չի ներկայացնում համաձայնեցնող մարմնին:

61. Նախրի համայնքում շինարարության (ֆանդման) բույլտվության համար օրենքով սահմանված տեղական տուրքը վճարվում է համայնքի բյուջե:

62. Թույլտվության տեսակներն են՝

- 1) նոր կառուցվող օրյեկտների, շենքերի և շինությունների, շինարարական-մոնտաժային աշխատանքների կատարման բույլտվությունը,
- 2) գոյություն ունեցող օրյեկտների վերակառուցման, ուժեղացման, վերականգնման աշխատանքների կատարման բույլտվությունը,
- 3) գոյություն ունեցող օրյեկտների ֆանդման բույլտվությունը:

63. Կառուցապատողը շինարարության բույլտվություն ստանալու համար հայտը լրացնում է [e-permits.am](http://permits.am) շինարարական բույլտվությունների տոցանց համակարգում և այն էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնում է համայնքի դեկավարին՝ կցելով հետևյալ փաստաթղթերը՝

- 1) դիմում՝ (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն որոշման N5 հավելվածի N2-1 ձև),
- 2) օրյեկտի շինարարության համար՝ սահմանված կարգով հաստատված նախագծային փաստաթղթերը, որտեղ նշվում են շինարարության տևողության ժամկետը, իսկ փուլերով մշակվող նախագծի դեպքում՝ միջանկյալ հաստատվող փուլի նախագծային փաստաթղթերը:

64. Դիմումում նշվում են՝

- 1) օրյեկտի նշանակությունը (բնույթը) և հասցեն,
- 2) օրենքով սահմանված դեպքերում՝ օրյեկտի նախագծային փաստաթղթերը մշակած և սահմանված

կարգով փորձաքննություն անցկացրած տնտեսավարող սուբյեկտները՝ համապատասխան գործունեության կարգով փորձաքննություն անցկացրած տնտեսավարող սուբյեկտների համարներով, իսկ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ նախազգծային աշխատանքների կապալառուի երաշխավորագիրը:

65. Շինարարության բույլտվության հայտ ներկայացնելիս կառուցապատողը կամ քանդման աշխատանքներ իրականացնողը պարտավոր է ներկայացնել շինարարական աղբը համապատասխան աղբավայր տեղափոխելու վերաբերյալ պայմանագիր:

66. Կառուցապատողները պարտավոր են կառուցապատումն իրականացնել հաստատված նարտապետաչենարարական նախազգծին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

67. Սեփականատերը կամ նրա կողմից սահմանված կարգով լիազորված անձը քանդման բույլտվություն ստանալու համար համայնքապետարան է ներկայացնել հետևյալ փաստաթղթերը.

1) դիմում՝ (Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն որոշման N5 համելվածի հաստատված ձև N 2-2)

2) անշարժ գույշի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականի պատճենը և սեփականատիրոջ կողմից սահմանված կարգով տրված լիազորագիրը (եթե դիմումը ներկայացնում է լիազորված անձը):

68. Դիմումում նշվում են՝

- 1) քանդվող օբյեկտի նշանակությունը (բնույթը) և հասցեն,
- 2) քանդման նպատակը,
- 3) քանդվող օբյեկտի հիմնական ցուցանիշները:

69. Թույլտվություն տվող իրավասու մարմինը կառուցապատողի (սեփականատիրոջ) ներկայացրած փաստաթղթերը բննարկում է և ընդունում որոշում թույլտվության կամ մերժման մասին՝ դիմում տալու օրվանից ոչ ավելի, քան 5 օրվա ընթացքում:

70. Շինարարության և քանդման թույլտվությունները ձևակերպվում են համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն որոշմամբ հաստատված ձևերի (Ձև N 2-3 և Ձև N 2-4 ձևեր):

71. Շինարարության թույլտվության հետ միասին կառուցապատողին է տրվում շինարարության վարման մատյան, որը դրում է թույլտվություն տվող իրավասու մարմինը:

72. Եթե նոր կառուցվող օբյեկտի շինարարության իրականացում հնարավոր չէ առանց գոյություն ունեցող օբյեկտի (օբյեկտների) քանդման, ապա սեփականատիրոջը տրված շինարարության բույլտվությունը՝ համապատասխան նշումով, հանդիսանում է նաև քանդման բույլտվություն:

73. Օբյեկտի փաստացի քանդումն ու նոր շինարարությունն իրականացվում են շինարարության բույլտվություն ստանալուց հետո՝ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքով սահմանված հերթականությամբ:

74. Այն դեպքում, եթե տեղանքի ճարտարապիտական ուսումնասիրություններն առանց քանդման անհնարին են, ապա քանդման բույլտվությունը տրվում է ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի հետ միաժամանակ՝ մինչև շինարարության բույլտվություն ստանալը, քանդման բույլտվության համար օրենքով սահմանված տեղական տուրքը համայնքի բյուջե վճարելուց հետո:

75. Եթե օբյեկտի քանդումը չի նախատեսում նոր օբյեկտի կառուցում, և (կամ) հաջորդ աշխատանքների իրականացման համար չի պահանջվում շինարարության բույլտվություն՝ ապա սեփականատիրոջը տրվում է քանդման բույլտվություն:

76. Համայնքի ղեկավարը տալիս է բույլտվություն կամ այն մերժում է (գրավոր իրազեկելով մերժման հիմքերի մասին) դիմումն ստանալու օրվանից՝

1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II և III ոփսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 5-օրյա ժամկետում.

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V ոփսկայնությանաստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 10-օրյա ժամկետում:

77. Կրկնակի դիմելու և իրավասու մարմնի ներկայացրած պահանջմերը դիմուի կողմից կատարվելու դեպքում բույլտվության կամ մերժման մասին հարցը բնարկվում է ոչ ավելի, քան՝

1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II և III ոփսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ եռօրյա ժամկետում.

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V ոփսկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 7-օրյա ժամկետում:

78. Համայնքի ղեկավարի կողմից շինարարության (քանդման) բույլտվության տրամադրման կամ վերջինիս մերժման մասին կառուցապատողը տեղեկացվում է դիմումում նշված էլեկտրոնային հասցեով և հեռախոսահամարով:

79. Թույլտվուրյան ձևակերպման օրվանից 2 տարվա ընթացքում թույլտվուրյամբ նախատեսված աշխատանքները չսկսելու դեպքում կառուցապատողը պարտավոր է գիմել թույլտվուրյուն տվող իրավասու մարմնին՝ կառուցապատման տեխնիկական պայմանների հնարավոր փոփոխությունների մասին լրացուցիչ տվյալներ և սույն կարգի համաձայն նոր թույլտվուրյուն ստանալու համար:

80. Կառուցապատողը շինարարական (քանդման) աշխատանքներն սկսելուց առնվազն 3 օր առաջ տեղեկացնում է Նախրիի համայնքայիտարանին և Հայաստանի Հանրապետուրյան քաղաքաշինության կոմիտեի տեղեկացնում է Նախրիի համայնքայիտարանին և Հայաստանի Հանրապետուրյան քաղաքաշինական պետական տեսչությանը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետուրյան կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն որոշմամբ հաստատված N 5 ձևի, երե թույլտվուրյամբ այլ ժամկետ նախատեսված չէ:

81. Կառուցապատողը շինարարության ընթացքում պարտավոր է 5-օրյա ժամկետում՝ սույն կարգի 80-րդ կետում նշված մարմիններին տեղեկացնել շինարարության թույլտվուրյան և (կամ) N 5 ձևում նշված համապատասխան տեղեկանքի տվյալների փոփոխման մասին:

82. Նախագծային լուծումների՝ սահմանված կարգով փոփոխման դեպքում շինարարության թույլտվուրյան մեջ կատարվում է գրառում:

XIV. ՆԱԽՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՐՏԻ ՓԱՍՏԱԳՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

83. Նախրի համայնքում շինարարության ավարտը փաստագրվում է Հայաստանի Հանրապետուրյան կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն «ՀՀ կառուցապատման նպատակով թույլտվուրյունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած նախաչելու մասին» որոշմամբ սահմանված կարգով, նույն որոշմամբ հաստատված որոշումներ ուժը կորցրած նախաչելու մասին» որոշմամբ սահմանված կարգով, նույն որոշմամբ հաստատված ձևի շինարարության շահագործման ակտի ձևակերպմամբ, նախագծով նախատեսված շինարարական և մոնտաժային աշխատանքների իրականացումից հետո:

84. Ավարտված շինարարության շահագործումը փաստագրելու նպատակով կառուցապատողը դիմում է համայնքի ղեկավարին՝ շահագործման ակտի ձևակերպման համար:

85. Դիմումին կցվում են՝

- 1) ընդունող հանձնաժողովի ակտը կամ երկկողմանի ակտը.
- 2) երկկողմանի ակտի դեպքում՝ տարածքային բաժնի, շահագործի պետական մարմինների և

շահագործող կազմակերպությունների դրական եզրակացությունները.

- 3) կատարողական փաստաբերերի ցանկը.
- 4) ակտի ձևակերպման համար «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով վճարի մուծումը հավաստող անդորրագիրը:

86. Համայնքի ղեկավարը ներկայացված փաստաբերերի հիման վրա ձևակերպում է շահագործման ակտը՝ դիմումն ստանալու օրվանից՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ II և III ոխկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 3-օրյա ժամկետում.
- 2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ IV և V ոխկայնության աստիճանների (կատեգորիաների) դասակարգում ունեցող օբյեկտների համար՝ 5-օրյա ժամկետում:

87. Կառուցապատողի ցանկությամբ ավարտական ակտը կարող է ձևակերպվել առանց նախագծով նախատեսված այնպիսի աշխատանքների իրականացման, որոնց համար ըստ Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի թիվ 596-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի չի պահանջվում շինարարության բույլտվություն:

88. Ինենակամ կառուցված կամ նախագծային, շինարարական նորմերի և կանոնների էական խախտումներով կառուցված շենքերի և շինությունների շինարարության ավարտը ենթակա չէ փաստագրման:

89. Դիմումի մերժման դեպքում իրավասու մարմինը սույն կարգի 86-րդ կետով սահմանված ժամկետներում գրավոր տեղեկացնում է դիմողին՝ նշելով մերժման պատճառները, ընդ որում, մերժումը կարող է պատճառաբանվել միմիայն սույն կարգի 85-րդ կետի պահանջներին չհամապատասխանելու հիմքով:

90. Իրավասու մարմնի առաջադրած պահանջները բավարարվելու դեպքում շահագործման ակտը ձևակերպվում է կառուցապատողի կրկնակի դիմումը տալու օրվանից եռօրյա ժամկետում:

91. Շահագործման ակտը կազմվում է 4 օրինակից, որոնցից մեկը մնում է համայնքապետարանում, մեկական օրինակ տրվում է կառուցապատողին, կապալառուին և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան տարածքային մարմնին:

XV. ՎԵՐԱՀՄԱՆ ՀՈՂԱՑԻ ՀԱՐՄԱՆ ՀԱՐՄԱՆ ՀԱՐՄԱՆ ՀԱՐՄԱՆ ՀԱՐՄԱՆ

92. Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսդրի 43-րդ հոդվածի համայնքի

դեկավարը վերահսկողություն է իրականացնում՝

- 1) հողօգտագործողների կողմից հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ.
 - 2) հողամասերն ըստ նպատակային և գործառնական նշանակությամբ օգտագործելու նկատմամբ.
 - 3) հողօգտագործման սահմանների և սահմանանիշների պահպանման նկատմամբ.
 - 4) հողերի պահպանման ուղղված միջոցառումների նկատմամբ.
 - 5) հողերի խախտման հետ կապված աշխատանքներ կատարելիս հողի բերրի ժերտի հանման, պահպանման և օգտագործման նկատմամբ:
93. Համայնքի դեկավարը կանխարգելում, կասեցնում և վերացնում է ապօրինի հողօգտագործումը համայնքի վարչական սահմաններում, օրենքով սահմանված դեպքերում ու կարգով հողային օրենսդրության համայնքի վարչական սահմաններում, օրենքով սահմանված դեպքերում ու կարգով հողային օրենսդրության համայնքի վարչական սահմաններում կիրառում է վարչական տույժեր, ինչպես նաև իրավասու մարմիններ է պահանջները խախտողների նկատմամբ կիրառում է վարչական տույժեր, ինչպես նաև իրավասու մարմիններ է պահանջները հաղորդումներ՝ իրավախախտում բույլ տված անձանց՝ օրենքով սահմանված պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ:

XVI. ՔԱՂԱՔԱԾԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՀԱԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

94. «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 26-րդ հոդվածի համաձայն համայնքի դեկավարը վերահսկում է համայնքի վարչական տարածքում կառուցապատողներին տրված նարտարապետահատակագծային առաջադրանքների, բնակավայրերի քաղաքաշինական կանոնադրության պահանջների կատարումը, հողերի և ամրակայլած գույժի քաղաքաշինական նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև կանխարգելում, կասեցնում է ինքնակամ ժինարարության դեպքերը և օրենքով սահմանված կարգով պահովում է դրանց հետևանքների վերացումը՝ կիրառելով վարչական պատասխանատվության միջոցները:

95. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 2191 հոդվածի համաձայն համայնքի դեկավարը բննում է շենքեր և շինություններ ինքնակամ կառուցելու վերաբերյալ, շենքերը և շինությունները օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների խախտմամբ ոչ նպատակային օգտագործելու վերաբերյալ, ինչպես նաև համապատասխան քաղաքաշինական գործունեության համար սահմանված քաղաքաշինական նորմերով նախատեսված ժամկետներում կառուցապատումը շավարտելու վերաբերյալ գործերը:

XVII. ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԾԻՆԱԿԱՆ ԿԱԴԱՍՏՐԸ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԾԻՆԱԿԱՆ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ

96. «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 1999 թվականի դեկտեմբերի 31-ի «Պետական ֆաղաքաշինական կադաստրի վարման և ֆաղաքաշինական գործունեության մոնիթորինգի անցկացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 802 որոշմամբ սահմանված կարգով և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների պահպանմամբ պետական ֆաղաքաշինական կադաստրի վարումը և ֆաղաքաշինական գործունեության մոնիթորինգը Նախի համայնքում կատարում է համայնքի դեկավարը: